

El rossinyol

Al palau de l'emperador de la Xina hi havia tots els luxes que us pugueu imaginar. Les parets eren cobertes de la seda més fina; els mobles eren fets de la porcellana més delicada i de les fustes més aromàtiques, tallades en formes precioses, i el terra era tot encoixinat i s'hi podia caminar descalç, perquè era fresc a l'estiu i calent a l'hivern. Al jardí s'hi podien sentir totes les olors del món i passejar entre flors que semblaven de vellut. I era un jardí tan i tan gran que ningú no sabia ben bé ni on s'acabava, perquè el jardí es convertia en bosc i el bosc arribava fins al mar. I allà, vora el mar, un rossinyol cantava les melodies més boniques que s'hagin sentit mai sobre la terra.

La fama del rossinyol es va estendre per tot el país, i l'emperador, que no l'havia sentit mai, perquè l'ocell vivia molt lluny del palau, va demanar que l'anessin a buscar.

Quan el rossinyol va cantar davant seu, l'emperador ho va trobar tan i tan bonic que es va posar més content que mai. Ningú no havia vist mai l'emperador tan content, i tothom va quedar molt impressionat. Tant, que van decidir que el rossinyol es quedés al palau. Van manar que li construïssin una gàbia d'or i que tingués tot el que li convingués.

Tothom estava molt content que el rossinyol visqués al palau. Bé, tothom menys **“El rossinyol”**.

A la Xina no es parlava de res més. La gent volia imitar el cant del rossinyol pel carrer, però n'hi havia que més aviat semblava que imitessin un porc, o un tigre, o un cocodril, o una vaca, perquè ningú no podia refilar tan fi com el rossinyol de l'emperador.

Fins que un dia va arribar al palau un paquet del Japó. L'emperador del Japó, que havia sentit el rossinyol en una de les seves visites a l'emperador de la Xina, li regalava un rossinyol mecànic. Era com un rellotge: en lloc de carn i ossos tenia, per dins, engranatges, cordes, palanques i botons, i en lloc de plomes tenia or i pedres precioses.

A l'emperador li va agradar, l'ocell mecànic. El nou rossinyol no cantava pas tan bé com el de veritat, però va deixar tothom impressionat perquè sempre repetia la mateixa melodia, i la gent de seguida se la va poder aprendre. Per tot el país, tothom xiulava la melodia de la nova joia del palau.

Tanta atenció va despertar el rossinyol mecànic, que es van oblidar del rossinyol de veritat. Un dia que els criats estaven despistats, el rossinyol de veritat es va poder escapar de la gàbia d'or i va tornar al seu bosc.

Però vet aquí que un dia el rossinyol mecànic es va espatllar. El mecanisme de cordes, politges, contrapesos, engranatges i palanques s'havia gastat. A part d'això, però, l'emperador ja començava a estar fart de sentir sempre la mateixa melodia.

Els savis no sabien com arreglar aquell rossinyol mecànic, però, tot i això, la gent del palau i del carrer encara xiulaven la seva cançó repetida tantes i tantes vegades, perquè creien que així podrien agradar a l'emperador tant com el rossinyol mecànic.

L'emperador es va posar malalt. I en lloc de millorar, com més remeis li donaven més malalt es posava. L'emperador ja no podia ni sortir del llit, i tot i que la suor li amarava el cos, cada vegada tenia més fred. A palau no se sentia ni una mosca, perquè havien posat tovalloles pertot arreu perquè ni tan sols les passes fessin soroll, en senyal de respecte per l'emperador, a qui ja donaven per mort.

Però vet aquí que mentre l'emperador repassava cada cop amb més tristesa com li havia anat la vida, i els mals records li omplien l'habitació de fantasmes

del passat, va sentir la melodia més meravellosa que havia sentit mai. No sabia pas d'on venia, però de seguida va endevinar de qui era aquella veu privilegiada. Era el rossinyol de veritat, que, quan havia sabut que l'emperador estava trist i malalt, havia vingut a la seva finestra per alegrar-lo altra vegada.

–Rossinyol, amic meu, has tornat, m'has retornat l'alegria i m'has salvat la vida -li va dir, emocionat, l'emperador-. Queda't sempre al meu costat: cantaràs quan voldràs i trencarem el rossinyol mecànic en mil bocins.

–No ho facis. Guarda'l com el que és: una joguina, o una joia, i deixa que jo vingui a cantar-te a la teva finestra quan em vinguin ganes de fer-ho. Jo seré els teus ulls que volen pel teu imperi. Però m'has de prometre que no diràs a ningú que tens un ocelllet que et ve a explicar les coses. Tots dos hi sortirem guanyant.

Guió: Jaume Esquiús